

4. Кияк Т. Р. Лингвистические аспекты терминоведения : учеб. пособие / Т. Р. Кияк. – Киев : УМК ВО, 1989. – 104 с.
5. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови: структура наукового тексту / А. П. Коваль. – К. : Вид-во Київ. ун-ту, 1970. – 307 с.
6. Муштенко Г. А. Термин и обозначаемое им понятие / Г. А. Муштенко // Лингвистические аспекты терминологии. – Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1980. – С. 9–16.

Гайволя Оксана. Английские многокомпонентные термины компьютерной лексикографии: структурный подход. Стаття посвящена проблеме многокомпонентных терминов английской подсистемы компьютерной лексикографии, а именно, изучению их структурных характеристик. Терминология любой сферы состоит из большого количества терминов-словосочетаний. Это объясняется необходимостью создания более точных понятий. Возможности таких конструкций для формирования большого количества значений практически не ограничены. Особенностью многокомпонентного термина, кроме его использования в данной сфере, есть относительная структурная стойкость внутри терминосистемы, к которой он принадлежит. Одним из преимуществ терминов-словосочетаний есть то, что они называют не только предмет или действие, а и дифференциальные признаки понятия, которое они называют.

В статье изучается специфика словообразования терминов-словосочетаний компьютерной лексикографии. Особое внимание уделяется структурным моделям терминологических словосочетаний. В зависимости от структуры выделяются лексико-грамматические типы дво-, три- и многокомпонентных терминов исследуемой подсистемы. Определены самые активные и продуктивные модели таких словосочетаний, их особенности.

Ключевые слова: термин, терминологическое словосочетание, многокомпонентный термин, терминологическая подсистема, родово-видовые отношение, гипероним, гипоним, структурная модель, компьютерная лексикография.

Hayvolia Oksana. English Multicomponential Terms of Computer Lexicography: A Structural Approach. The article is dedicated to the problem of multicomponential English terms of Computational Lexicography, namely to the study of their structural characteristics. The terminology of any sphere consists of a great amount of terminological word combinations. This can be explained by the necessity of creation of more exact notions. Practically the possibility of such constructions in forming large amount of meanings is not restricted. One of the characteristic features of a terminological word combination is its usage in the given sphere. Besides any multicomponential term acquires relative structural stableness inside the terminological system it belongs to.

One of the advantages of such constructions is their ability to name not only an object or an action but different features of the object as well.

The word-formation peculiarity of terminological word combinations of Computational Lexicography is studied in the article. Special attention is paid to the structural models of such terms. Depending on its structure two-, three- and multicomponential types of terms have been singled out. The most active and productive structural patterns have been identified, as well as their peculiarities.

Key words: term, terminological word combination, multicomponential term, terminological subsystem, relation of gender and aspect, hyperonym, hyponym, structure, structural model, computer lexicography.

Стаття надійшла до редколегії
05.03.2013 р.

УДК 811.133.1'371

Оксана Галян

Аналіз двоконпонентних фізичних термінів-словосполучень (на матеріалі французької мови)

У статті проаналізовано морфологію та лексико-семантичні особливості бінарних терміносполук. Установлено, що формування словосполучень у фізичній терміносистемі відбувається на основі родово-видових зв'язків між компонентами унітарних фізичних термінів. Визначено основні прийменники, які доповнюють характеризуючу функцію залежної компоненти словосполучення. Двоконпонентні фізичні терміни-словосполучення в реченнях виконують функції суб'єктних, об'єктних та інтерверсивних синтагм.

Ключові слова: термін-словосполучення, родово-видовий зв'язок, прийменник, синтагма.

© Галян О., 2013

Постановка наукової проблеми та її значення. У французькій мові термінологічна лексика утворює складну систему взаємопов'язаних одиниць, яка постійно змінюється і доповнюється новими елементами. Чимале значення для збагачення словникового складу новими термінами з допомогою відповідних морфем має морфологічний спосіб словотворення. Особливість фізичної терміносистеми полягає в інтенсивному розвитку морфемного словотворення і формування термінів-словосполучень. Це зумовлено потребою номінації нових фізичних явищ, процесів, властивостей речовини та приладів для їх дослідження.

За визначенням І. Т. Собаршова [7, с. 93], словосполученням називається об'єднання двох або більше слів для стійкого найменування єдиного, але розчленованого поняття. В. Г. Гак виділяє словосполучення як номінативну синтаксичну одиницю, що займає проміжне місце між словом і реченням [1, с. 13; 2, с. 35]. У роботі Б. Н. Головін стверджує, що словосполучення – це два або декілька повнозначних слова, об'єднаних одним синтаксичним зв'язком [3, с. 138]. Відповідно до вказаних визначень, очевидно, не кожне словосполучення, яке часто використовують в спеціалізованих фізичних текстах, можна вважати фізичним терміном-словосполученням. Отже, терміном-словосполученням ми будемо вважати семантично-синтаксичну цілісну мовну одиницю, значення якої виводиться безпосередньо зі значень компонентів, об'єднаних за відповідною структурно-семантичною моделлю [4, с. 43–48].

Мета статті – проаналізувати особливості формування та функціонування двокомпонентних фізичних термінів, визначити морфологію та роль родово-видових зв'язків при утворенні терміносполук.

Матеріалом аналізу слугувала вибірка термінів зі статей франкомовних наукових журналів із фізики [12–18], галузевих словників [9–10]. Загальна кількість вибраних фізичних термінів-словосполучень становить 747 одиниць.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Двокомпонентні терміни-словосполучення систематизовані за морфологічним складом. Розглянемо словосполучення, у якому першим членом є іменник, а наступним – прикметник (N + Adj), що об'єднані підрядним зв'язком. Головним членом, або ядром, є іменникова частина, навколо якої формуються ряди субстантивних термінів-словосполучень: *absorption cohérente* 'когерентне поглинання', *absorption dipolaire* 'дипольне поглинання', *absorption moléculaire* 'молекулярне поглинання', *absorption nucléaire* 'ядерне поглинання', *absorption radiative* 'радіаційне поглинання', *absorption spectrale* 'спектральне поглинання'. Наведені приклади показують, що обидві компоненти словосполучення самостійно теж є фізичними термінами, прикметникова частина яких уточнює або конкретизує семантику іменника [6, с. 57]. На основі наведених субстантивних термінів-словосполучень, які утворюють групи понять, підпорядкованих спільному родовому поняттю, простежуються родово-видові зв'язки, центральним родовим є поняття *absorption* 'поглинання'. Видові поняття, наприклад, *absorption photochimique* 'фотохімічне поглинання', *absorption acoustique* 'акустичне поглинання', *absorption diélectrique* 'діелектричне поглинання' є однією із форм вираження родового поняття *absorption*, яке обмежене додатковою ознакою. Однотипні видові поняття утворюють групи, у середині яких диференціація відбувається за однією видовою ознакою. Наприклад, поняття *absorption adiabatique* 'адіабатичне поглинання – процес поглинання, який відбувається без обміну енергією із зовнішнім середовищем', *absorption isothermique* 'ізотермічне поглинання – процес абсорбції, який відбувається за незмінної температури' визначають умови, за яких здійснюється процес поглинання. Проте ці терміни істотно за своєю сутністю відрізняються від понять *absorption diélectrique*, *absorption capillaire* 'капілярне поглинання', об'єднаних за іншою видовою ознакою, що визначають речовину, матеріал, у якому здійснюється поглинання.

Утворення фізичних термінів-словосполучень може відбуватися, коли під час членування один із компонентів не належить до фізичної терміносистеми: *produit radioactif* 'радіоактивний продукт', *absorption globale* 'повне поглинання', *horloge atomique* 'атомний годинник'. Значна кількість терміносполук, утворених при додаванні іменника і прикметника, зумовлена простотою утворення, тобто терміни-словосполучення отримують значення як адитивну суму семантики кожного з компонентів. Рідше трапляється об'єднання у фізичний термін іменника і прикметника із загальноживаної лексики: *centre profond* 'глибокий центр', *centre excite* 'збуджений центр'. У фізиці напівпровідників глибоким центром називають дефект, який утворює в забороненій зоні глибокий енергетичний рівень, а збудженим центром вважають атом або іон, у якому електрон перейшов із основного рівня

на збуджений енергетичний рівень. Отже, у цьому випадку відбувається переосмислення семантичного навантаження і для розуміння значення терміна-словосполучення потрібні ґрунтовні знання з відповідного розділу фізики.

Цікавими є словосполучення-неологізми, у яких одна або дві компоненти теж є фізичними термінами-неологізмами: *hypéron étrange* ‘дивний гіперон’, *neutrino muonique* ‘міонне нейтрино’. Виникнення цих термінів-словосполучень пов’язане з відкриттям нових елементарних частинок та їх неординарних властивостей, тому весь ряд субстантивних словосполучень, які утворені на основі нового поняття, частинки чи властивості, теж слід вважати неологізмами. Нові термінологічні словосполучення можуть утворюватися також через поєднання двох давно відомих фізичних термінів, при об’єднанні яких утворилося фізичне поняття, що відоме не більше ніж п’ять-сім років. Наприклад: *crystal photonique* ‘фотонний кристал’ – це середовище, у якому модель енергетичних зон для носіїв заряду, якою описують кристалічні напівпровідники, за аналогією переноситься для енергії фотонів [11, с. 540–547]. Загалом неологізми, які виникають у сучасній теоретичній і експериментальній фізиці, за формою виражають абстрактні поняття, але за змістом номінують конкретні фізичні явища.

У фізичній терміносистемі існують словосполучення, у яких обидві лексичні одиниці є іменниками (N + N). Такий тип безприйменникового зв’язку проявляє тенденцію до ад’юктивізації другої компоненти: *amplification laser* ‘лазерне підсилення’, *atome acccepteur* ‘акцепторний атом’, *microscope laser* ‘лазерний мікроскоп’, *dislocation coin* ‘крайова дислокація’. Переклад словосполучень на українську мову може відбуватися і за двома варіантами: з допомогою субстантивних одиниць, причому друга компонента – через родовий відмінок іменника, або, як і в попередніх прикладах, через іменник і прикметник: *électrode laser* ‘електрод лазера, лазерний електрод’, *tube collimateur* ‘трубка коліматора, коліматорна трубка’, *volume collecteur* ‘об’єм колектора, колекторний об’єм’, *optique laser* ‘оптика лазера, лазерна оптика’. В останньому прикладі два способи перекладу словосполучення на українську мову є нееквівалентні. Оптика лазера – означає оптичну систему, з якої побудований лазер, а лазерна оптика – це один із розділів оптики, у якому вивчають принцип генерації випромінювання, робота та будова лазерної техніки. Тому семантика терміна-словосполучення *optique laser* визначається фізичним контекстом. У цьому разі, як указує М. П. Кочерган, контекст є засобом відбору потрібного значення [5, с. 13].

Поєднання двох субстантивних лексичних одиниць у фізичний термін-словосполучення часто відбувається за участі прийменників, які встановлюють зв’язок та відношення між іменниками (N + Prép + N). У реченнях загальноживаної лексики прийменник *de* позначає походження, матеріал, із якого виготовлено предмет, місцезнаходження, напрям, віддалення в просторі, часі, якість, цінність, належність до чогось і т. п. [8, с. 287–290]. На основі підрядної залежності у фізичній терміносистемі прийменником *de* виражається узгодження, керування або поєднання обох функцій між іменниковими лексемами: *courant de seuil* ‘пороговий струм’, *cohérence de phase* ‘фазова когерентність’, *quantification de signal* ‘квантування сигналу’, *spectre de corrélation* ‘кореляційний спектр’, *accélérateur d’ions* ‘прискорювач іонів’, *phénomène d’autofocalisation* ‘явище самофокусування’. Схильність до ад’юктивного вираження залежної компоненти словосполучення може призводити до втрати прийменника: *fission de l’atome* ‘поділ атома’, *fission atomique* ‘атомний поділ’. Обидва словосполучення співіснують у фізичній терміносистемі й не витісняють з ужитку один одного, оскільки перше виражає фізичне явище, а друге – процес. Зазвичай прийменником *de* користуються для виділення із широкого спектра фізичних коефіцієнтів, параметрів, характеристик чи констант необхідної величини: «*Enfin $D \equiv D_r + D_c$ sont les coefficients de diffusion des excitations qui caractérisent l’importance du déplacement d’une excitation durant sa durée de vie*» [13, с. 252] ‘Накінець $D \equiv D_r + D_c$ є коефіцієнтами дифузії збудження, яка характеризує важливість зміщення одного збудження за час його існування’. «*De plus, et pour les matériaux monocouches, nous avons déterminé aussi les variations de ce coefficient en fonction du coefficient d’atténuation*» [18, с. 227] ‘Для матеріалів моношарів ми також визначили варіації цього коефіцієнта залежно від коефіцієнта затухання’. За семантичним вираженням словосполучення, які містять прийменник *de*, близькі до складених термінів, які утворені за участі прийменника *à*. Для обох прийменників залежна компонента терміна перекладається на українську за допомогою прикметника або через родовий відмінок іменника: *microscope à fluorescence* ‘флуоресцентний мікроскоп’, *détecteur à résonance* ‘резонансний детектор’, *photodiode à*

pointe ‘точковий фотодіод’, *collimateur à neutrons* ‘коліматор нейтронів’. Відмінності проявляються, коли прийменник *à* вживається між субстантивними одиницями в значенні «з, із, разом із»: *concentration à postaccélération* ‘фокусування разом із післяприскоренням’, *configuration à trous* ‘конфігурація з вакантними місцями’, *diffusion à échange* ‘розсіювання з перезарядкою’. У термінах-словосполученнях, у яких поряд із прийменником *de* або *à* вживається артикль, адюктивізація залежної компоненти зникає. Наприклад: *refraction de l'onde* ‘заломлення хвилі’, *absorption de la lumière* ‘поглинання світла’, *concentration à la saturation* ‘межа розчинності’, *absorption à l'interface* ‘поглинання на границі розділу фаз’. Серед двокомпонентних іменникових словосполучення з прийменниками *de* та *à* найпоширеніші. У фізичних текстах рідше трапляється композиція іменникових термінів з участю *en*, *avec*, *pour*, *par*, *sans*. У табл. 1 наведено значення цих прийменників та приклади вживання.

Таблиця 1

Особливості вживання прийменників, утворених за моделлю N + Prép + N

Прийменник	Семантичне значення	Приклад
<i>en</i>	подібний до ..., складатися з ...	<i>effluve en couronne</i> ‘коронний розряд’, <i>fission en chaîne</i> ‘ланцюгова реакція поділу’, <i>constitution en isotopes</i> ‘ізотопний склад’
<i>avec</i>	за допомогою	<i>déplacement avec la pression</i> ‘зміщення за допомогою тиску’
<i>pour</i>	призначений для ...	<i>trappe pour les neutrons</i> ‘нейтронна пастка’ <i>défecteur pour laser</i> ‘лазерний дефлектор’
<i>par</i>	діючий з допомогою, через	<i>absorption par résonance</i> ‘резонансне поглинання’
<i>sans</i>	без, позбавлений ...	<i>relaxation sans collision</i> ‘релаксація без зіткнень’ <i>spectrographe sans fente</i> ‘безщілинний спектрограф’

Отже, прийменники доповнюють характеризуючу функцію залежної компоненти (іменника) словосполучення. Слід відзначити, що в реченні словосполучення виконують функції суб’єктних, предикатних, означальних, обставинних або об’єктних синтагм. Фізичні терміни-словосполучення з участю «продуктивних» прийменників *de* та *à* можуть бути суб’єктними або об’єктними синтагмами: «**Le coefficient de couplage optomécanique atteint dans ce système une valeur supérieure à 200 MHz/nm, correspondant à un décalage supérieur à 4 kHz associé aux fluctuations quantiques de position du nanorésonateur**» [12, с. 800] – ‘Коефіцієнт оптико-механічного зв’язку досягає в цій системі вищого значення до 200 МГц/нм, відповідаючи вищому зсуву до 4 кГц, що пов’язано з квантовими флуктуаціями стану нанорезонатора’. «**Enfin, la possibilité de coupler le mouvement du nanorésonateur à deux modes optiques dont l'espacement en fréquence correspond exactement à la fréquence de résonance mécanique est démontrée pour la première fois**» [12, с. 800] – ‘Зрештою, можливість сполучати рух нанорезонатора з двома оптичними модами, частотний інтервал якого точно відповідає частоті механічного резонансу, показано вперше’. Менше поширені в терміносистемі прийменники *en*, *avec*, *pour*, *par*, *sans* разом із субстантивними лексемами, які утворюють у реченнях фізичних текстів об’єктні синтагми: *Élaboration de films de molécules organiques par ablation par laser UV* [17, с. 181] – ‘Підготовка плівок органічних молекул за допомогою абляції УФ лазером’. *Ceux-ci permettront justement de décrire la structure en fonction des espèces atomiques (e. g. l'arrangement des atomes d'oxygène autour d'un site occupé par un atome d'hydrogène)* [14, с. 367–368] – ‘Вони, очевидно, дають змогу описати структуру функції ізотопів (наприклад, розміщення атомів кисню навколо одного вузла, зайнятого атомом водню)’.

Як свідчать приклади вищенаведених речень, синтаксичні відношення у фізичних термінах-словосполученнях паралельні семантичним. Це означає, що домінуючий член словосполучення виражає основне, родове поняття, а залежний характеризує або обмежує виражене домінуюче поняття.

У фізичних текстах рідше трапляються інтерверсивні (зворотні) словосполучення [2, с. 43], у яких семантичні відношення антипаралельні синтаксичним. У цьому разі залежна компонента є основою із семантичного погляду, але в той же час головний член словосполучення визначає поняття, яке виражене залежним. Найчастіше у фізиці інтерверсивні словосполучення виражають кількісні параметри, характеристики або частини цілого: «*On peut placer l'échantillon de telle façon qu'il n'affecte qu'une moitié du champ de franges*» [17, с. 196] – ‘Можна помістити зразок у такий

спосіб, що він лише відображає одну частину крайового поля'. «*Observer la matière à l'échelle du nanomètre (un milliardième de mètre, soit la taille d'un agrégat de quelques atomes) a été possible dès le début du vingtième siècle*» [16, с. 602] – 'Спостерігати речовину на нанометричному масштабі (одна мільярдна частина метра або розмір скупчення декількох атомів) можна було на початку ХХ століття'.

Висновки й перспективи подальших досліджень. У проведеному дослідженні ми розглянули формування двокомпонентних фізичних термінів за морфологічним складом та семантичним змістом. Найчисленнішу групу (близько чверті із загальної кількості) складають словосполучення, утворені при адитивному сумуванні семантики субстантивних та ад'юктивних терміноелементів. Установлено, що в основі утворення бінарних терміносполук лежить підрядний зв'язок, який реалізується через родово-видові відношення головної і залежної компоненти. З участю прийменників *de* та *à* терміни-словосполучення у фізичних текстах можуть відігравати роль суб'єктних або об'єктних синтагм.

Перспективним є дослідження формування три-, чотири- та багатокомпонентних фізичних термінів-словосполук та процесу їх лексикалізації у французькій мові.

Джерела та література

1. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка. Морфология / В. Г. Гак. – М. : Высш. шк., 1986. – 312 с.
2. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка. Синтаксис / В. Г. Гак. – М. : Высш. шк., 1986. – 220 с.
3. Головин Б. Н. Введение в языкознание / Б. Н. Головин. – М. : Высш. шк., 1983. – 231 с.
4. Головин Б.Н. Лингвистические основы учения о терминах / Б. Н. Головин, Р. Ю. Кобрин. – М. : Высш. шк., 1987. – 104 с.
5. Кочерган М. П. Слово і контекст (Лексична сполучуваність і значення слова) / М. П. Кочерган. – Львів : Вища шк., 1980. – 184 с.
6. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии / Д. С. Лотте. – М. : Изд-во Академ. наук СССР, 1961. – 159 с.
7. Собаршов И. Т. Пособие по словообразованию французского языка для технических вузов / И. Т. Собаршов. – М. : Высш. шк., 1978. – 191 с.
8. Штейнберг Н. М. Грамматика французского языка. Ч. 1. Морфология и синтаксис частей речи / Н. М. Штейнберг. – Л. : Просвещение, 1972. – 344 с.

Лексикографічні джерела

9. Воропаев Н. Д. Французско-русский словарь по квантовой электронике, голографии и оптоэлектронике / Н. Д. Воропаев. – М. : Рус. яз., 1983. – 432 с.
10. Колпакова Г. М. Новый французско-русский политехнический словарь / Г. М. Колпакова. – М. : РУССО, 2006. – 712 с.

Джерела ілюстративного матеріалу

11. Ивченко Е. Л. Резонансные трехмерные фотонные кристаллы / Е. Л. Ивченко, А. Н. Поддубный // Физика твердого тела. – 2006. – Т. 48 – С. 540–547.
12. Anetsberger G. Optomécanique en cavité et refroidissement de nanorésonateurs mécaniques par couplage en champ proche à un microtore / G. Anetsberger, E. M. Weig, J. P. Kotthaus, T. J. Kippenberg // Comptes Rendus Physique. – 2011. – Vol. 12 – P. 800–816.
13. Utilisation des matériaux luminescents pour la métrologie des faisceaux intenses UVX d'impulsions ultra-courtes / N. Fedorov, V. Nagirnyi, A. Vasil'ev et cie // J. Phys. IV France. – 2006. – Vol. 138 – P. 251–257.
14. Fischer H. E. La diffraction des neutrons et des rayons X pour l'étude structurale des liquides et des verres / H. E. Fischer, P. S. Salmon, A. C. Barnes // J. Phys. IV France. – 2003. – Vol. 103. – P. 359–390.
15. Élaboration de films de molécules organiques par ablation par laser UV / M. A. Hernandez-Perez, C. Garapon, C. Champeaux et cie // J. Phys. IV France. – 2006. – Vol. 138. – P. 181–190.
16. Laurent Louis. Foreword / Laurent Louis, Villain Jacques // Compt. Rend. Phys. – 2011. – Vol. 12. – P. 601–604.
17. Mesure de l'indice de réfraction par interférométrie en X mous / J. Svatos, F. Polack, D. Joyeux, D. Phalippou // Annales de Physique. – 1992. – Vol. 17. – P. 195–196.
18. Tahraoui T. Étude par microscopie acoustique de l'effet d'atténuation transversale et longitudinale sur les modes de propagation dans les structures monocouches et multicouches / T. Tahraoui, A. Boudour, Y. Boumaïza // Comptes Rendus Physique. – 2009. – Vol. 10 – P. 227–235.

Галян Оксана. **Анализ двухкомпонентных физических терминов-словосочетаний (на материале французского языка).** В статье проанализирована морфология и лексико-семантические особенности бинарных терминосоединений. Установлено, что формирование словосочетаний в физической терминосистеме происходит на основе родово-видовых связей между компонентами унитарных физических терминов. Определены основные предлоги, которые дополняют характеризующую функцию зависимой компоненты словосочетания. Двухкомпонентные именные, словосочетания с предлогами *de* и *à* являются самыми распространенными. В физических текстах реже реализуется композиция субстантивных терминов с участием *en, avec, pour, par, sans*. Физические термины-словосочетания в предложениях выполняют функции субъектных, объектных и интерверсивных синтагм.

Ключевые слова: термин-словосочетание, родово-видовая связь, предлог, синтагма.

Halian Oksana. **Analysis of Two-Components Physical Term-Phrases (Based on the French).** In the article the morphology and lexical-semantic features of binary term-phrases were analyzed. It was discovered that the formation of phrases in system of physical terms is based on generic-species relationships between components of unitary physical terms. We have identified the basic prepositions that complement the characterizing function of the dependent component of phrase. Two-components substantive phrases with prepositions *de* and *à* are the most common. In physical texts rarely realized composition substantive terms with *en, avec, pour, par, sans*. In sentences physical term-phrases serve as subjectivity, object and inverse syntagma.

Key words: term-phrase, generic-species relationship, preposition, syntagma.

Стаття надійшла до редколегії
28.03.2013 р.

УДК 81'373.612:811.11

Ростислав Дмитрасевич

Структурно-семантична організація англомовної термінології юридичної психології

Стаття присвячена з'ясуванню галузевої та стратифікаційної структури англомовної термінології юридичної психології. Вперше розглянуто особливості її семантичної та структурної організації. Установлено, що терміни в терміносистемі об'єднані ієрархічно в термінологічні групи, мікрополя та макрополе. Термінологічне поле «Юридична психологія» представлене термінологічними одиницями, які об'єднуються на підставі спільної семи «юридична психологія», що виражається в них експліцитно або імпліцитно. Семантичні парадигматичні відношення конститuentів аналізованого термінологічного поля, що відбиваються в еквіполентних та привативних зв'язках, а також опозиціях тотожності, засвідчують системність його складових одиниць та ієрархічну структуру поля.

Ключові слова: термін, терміносистема, юридична психологія, термінологічне поле, сема, мікрополе, лексико-семантична група.

Постановка наукової проблеми та її значення. Невпинний розвиток науки й техніки вносить значні зміни до мовної та концептуальної картин світу, в декілька разів примножуючи в словниковому складі мови фахову лексику. В умовах науково-технічної революції гостро зростає потреба в нових номінаціях. Саме цим пояснюють велику зацікавленість до вивчення проблем, пов'язаних із термінознавством. Із-поміж багатьох галузевих термінологічних систем, які потребують негайної уваги мовознавців і термінологів, перебуває і терміносистема юридичної психології.

Англійська термінологія юридичної психології досі не була предметом дослідження та лексикографування, незважаючи на те, що юридична психологія як наука успішно розвивається і представлена значною кількістю робіт теоретичного і прикладного характеру [3]. Юридична психологія сформувалася на стику психологічної та юридичної наук, що позначилося на якісних характеристиках її метамови та взаємодії з міжгалузевими термінами національного й міжнародного фонду.

Актуальність дослідження зумовлена соціальною та лінгвістичною потребою багатоаспектного дослідження формування, функціонування та систематизації терміносистеми юридичної психології.